

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain 84 §:n mukaisessa hallintopakkoasiassa

ASIANOSAINEN Talvivaara Sotkamo Oy
Talvivaarantie 66
88120 Tuhkakylä
Sotkamo

TOIMINTAA KOSKEVAT LUPAPÄÄTÖKSET JA –MÄÄRÄYKSET

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto (1.1.2010 alkaen Pohjois-Suomen aluehallintovirasto) on 29.3.2007 antanut Talvivaaran kaivostoimintaa koskien päätöksen nro 33/07/1. Ympäristöluparatkaisun alussa määrätään seuraavasti:

”Ympäristölupavirasto myöntää Talvivaara Projektin Oy:lle ympäristöluvan,

joka koskee, niiltä osin kuin tällä päätöksellä ei toisin määrätä, hakemuksen mukaista ja laajuista monimetallimalmin avolouhoksista tapahtuvaa louhintaa, 1. ja 2. vaiheen kasaliuotusta, metallitehdasta, vety- ja rikkivetytehdasta, kalkin polttamoa, sivukivien läjitysalueita ja kipsisakan läjittämistä sekä muita näihin liittyviä aputoimintoja Sotkamon kunnassa ja Kajaanin kaupungissa.” Kaivostoimintaa on kiinteistöillä kiinteistötunnus 765-402-60-18 (Ruusunmaa), 765-402-60-25 (Lammashaimo), 765-402-60-26 (Perälä) ja 205-405-15-9 (Liussuo).

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 31.5.2013 päätöksellään nro 52/2013/1 myöntänyt ympäristöluvan Talvivaaran kaivoksen toiminnan olennaiseen muuttamiseen käsiteltyjen jätevesien johtamisen ja siihen välittömästi liittyvien asioiden osalta. Aluehallintovirasto on muuttanut lupamääräyksistä ilmenevästi Talvivaaran kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupan nro 33/07/1 pilaantumisen estämistä koskevaa yleistä määräystä 4 ja jätevesipäästöjä koskevia lupamääräyksiä 5, 6, 7, 8, 9 ja 12 siten, että jätevesipäästöjä rajoittavat sekä pitoisuus- että enimmäispäästörajat. Johdettavien jätevesien vuosittaista enimmäismäärää koskeva rajoitus on poistettu. Uusien määräysten mukaan metallien talteenottolaitoksen loppuneutralointilaitoksen (LONE) ylittevedet voidaan tarvittaessa johtaa pohjoisen tai eteläisen jälkikäsitteily-yksikön kautta. Jälkikäsitteily-yksiköt voidaan ohittaa silloin, kun jälkikäsitteily ei enää paranna puhdistustulosta. Aluehallintoviraston päätös ei ole lainvoimainen. Päätös on kuitenkin välittömästi täytäntöön pantavissa muutoksenhausta huolimatta.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 30.4.2014 päätöksellään nro 36/2014/1 myöntänyt ympäristöluvan Talvivaaran kaivoksen koko toiminnan olennaiseen muuttamiseen. Päätös korvaa Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston 27.3.2007 antamasta päätöksestä nro 33/07/1 ympäristöluvan siihen hallinto-oikeuden päätöksellä tehtyine muutoksineen. Päätöksen vesitalouslupa jää voimaan. Lisäksi päätös korvaa ympäristölupapäätökset, joilla edellä mainittua päätöstä nro 33/07/1 on muutettu tai on annettu ympäristölupa kaivosalueelle sijoittuvalle uudelle toiminnalle. Päätös saadaan panna täytäntöön sen saatua lainvoiman.

ASIANOSAISEN KUULEMINEN JA VALVONTATOIMET

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (jatkossa Kainuun ELY-keskus) on kirjeellään 24.4.2014 kehottanut Talvivaara Sotkamo Oy:tä (jatkossa Talvivaara) välittömästi lopettamaan kipsisakka-altaan neutraloitujen vesien johtamisen avolouhokseen. Avolouhokseen voidaan Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan johtaa vain Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupapäätöksen 52/2013/1 lupamääräyksen 8 mukaisia vesiä. Lisäksi Kainuun ELY-keskus on edellä mainitussa kirjeessään kehottanut Talvivaaraa saattamaan avolouhoksen vedenpinnan korkeuden niin ettei se ylitä tasoa +195 mmp 30.6.2014 mennessä. Talvivaaran tuli laatia ELY-keskukselle toimenpide-esitys, josta käy ilmi mihin toimenpiteisiin Talvivaara aikoo ryhtyä, jotta avolouhoksen vedenpinnan korkeus saadaan laskettua määrätylle tasolle ja miten varotilavuuden säilyttäminen Kortelammella jatkossa tullaan hoitamaan. Toimenpide-esitys tuli toimittaa Kainuun ELY-keskukselle 20.5.2014 mennessä. Kainuun ELY-keskus on ilmoittanut kuulemiskirjeessä 24.4.2014, että mikäli kehotusta ei noudateta se voi antaa asiassa YSL 84.1 §:n 1) kohdan mukaisen määräyksen, jolla se valvontaviranomaisena kieltää sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla annettua määräystä, toistamasta määräyksen vastaista menettelyä. Määräystä voidaan YSL 88 §:n nojalla tehostaa uhkasakolla. Kainuun ELY-keskus varasi samassa yhteydessä Talvivaaralle mahdollisuuden tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Vastaus tuli toimittaa Kainuun ELY-keskukselle 20.5.2014 mennessä.

Talvivaaran vastaus saapui Kainuun ELY-keskukseen 20.5.2014. Talvivaara on vastauksessaan ilmoittanut, että Talvivaara on lopettanut välittömästi ELY-keskuksen kehotuksen saatuaan kipsialtaan osittain neutraloidun veden johtamisen avolouhokseen. Kipsialtaan veden johtamiselle ei ollut myöskään tarvetta, koska lohkon 6 vesimäärä on ollut 30.4.2014 tehdyn mittauksen perustella selvästi alle ELY-keskuksen edellyttämän maksimimäärän 500 000 m³. Kipsialtaalta poistetaan edelleen vettä saman verran kuin sinne kulkeutuu vettä raudansaostuksen ja loppuneutraloinnin alitteiden mukana. Käytännössä tämä tarkoittaa jatkuvaa, noin 300-450 m³/h virtaamaa Tammalammen vesienkäsittelyyn. Nyt kun kipsialtaalta on poistettu ylimääräinen vesi, on jäljellä oleva konsentroitunut vesi huomattavasti

metallipitoisempaa kuin aikaisemmin Tammalammen suuntaan johdettu vesi. Tästä johtuen kipsialtaalta johdettava vesi syö koko Tammalammen vesienkäsittelykapasiteetin. Mikäli vesi olisi metallien suhteen laimeampaa, Tammalammen vesienkäsittely-yksiköllä pystyttäisiin käsittelemään vettä huomattavasti suuremmalla kapasiteetilla, jolloin osa käsiteltävästä vedestä pystyttäisiin ottamaan avolouhoksesta. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin sellainen, ettei Tammalammen neutralointiyksikköön voida johtaa vesiä muualta kuin kipsialtaalta, mikäli halutaan, ettei kipsialtaiden vedenpinta lähde nousemaan.

Tilanne paranee oleellisesti siinä vaiheessa, kun kipsialtaan loput vedet saadaan neutraloitua paikoilleen. Tähän arvioidaan kuluvan aikaa vähintään kuukausi. Paikalleen neutraloinnin jälkeen kipsialtaalta Tammalammen käsittely-yksikköön johdettavan veden rautapitoisuus laskee tasolle, joka mahdollistaa myös muiden vesien samanaikaisen käsittelyn Tammalammen yksikössä. Tällöin käsittelyyn voidaan johtaa vesiä myös louhoksesta (arviolta 100-250 m³/h virtaamalla). Louhoksen eteläpään vedenpinta on 15.5.2014 tehdyn mittauksen perusteella tasolla +196,08 ja tason +195 yläpuolella on vettä 140 000 m³. Louhosveden käsittely voidaan aloittaa arviolta kesäkuun lopussa, jolloin realistinen aika louhoksen eteläpään pinnankorkeuden palauttamiselle tasolle +195 mmp olisi elokuun loppuun mennessä.

ELY-keskus on kehotuksessaan vaatinut Talvivaaran alentamaan louhoksen vedenpinnan tasolle +195 mmp kesäkuun loppuun mennessä. Yhtiöllä on realistisesti arvioiden ainoastaan kaksi keinoa noudattaa ELY-keskuksen kehotusta. Toinen olisi kipsialtaan veden johtamisen lopettaminen noin kuukaudeksi, joka johtaisi kipsialtaiden vedenpinnan kohoamiseen. Toinen olisi louhoksen ylimääräisen veden ottaminen liuoskiertoihin. Yhtiön näkemyksen mukaan kumpikaan vaihtoehto ei ole riskinhallinnan kannalta missään nimessä järkevää ja kipsialtaan vedenpinnan kohoaminen rikkoo myös aikaisempia viranomaispäätöksiä. Liuoskiertoissa on tällä hetkellä hyvin varoilavuutta, mutta sen supistaminen ylimääräisellä vedellä ei ole missään nimessä suotavaa, koska varoilavuuksien on riitettävä myös poikkeuksellisten sadejaksojen aikana.

Sen sijaan veden varastointi louhoksessa noin 120 cm ELY-keskuksen hyväksymää tasoa korkeammalla ei yhtiön näkemyksen mukaan aiheuta käytännössä riskien kasvamista. Yhtiön näkemyksen mukaan veden varastointi louhoksessa voidaan toteuttaa riskittömästi. Yhtiö onkin jättänyt Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle lupahakemuksen louhoksen vesivarastosta ja se odottaa lupapäätöstä kesän kuluessa.

Talvivaara on pyytänyt Kainuun ELY-keskusta tekemään päätöksen, jolla se antaa yhtiölle lisäaikaa louhoksen vedenpinnan palauttamiseen tasolle +195 mmp. Lisäaikaa pyydetään elokuun 2014 loppuun saakka. Perusteluina lisäaikapyynnölle on, että vesien pitäminen louhoksessa

siihen saakka, että vesiä voidaan käsitellä Tammalammen yksiköllä, on riskienhallintamielessä selvästi järkevin vaihtoehto.

Kainuun ELY-keskus on varannut 21.5.2014 kuulemiskirjeellä Talvivaaralle tilaisuuden antaa selitys vaaditun toimenpiteen eli avolouhoksen vedenpinnan korkeuden saattamisesta enintään tasolle +195 mmp 30.6.2014 mennessä tehosteeksi mahdollisesti asetettavasta uhkasakosta tai teettämisuhausta. Selitys tuli toimittaa Kainuun ELY-keskukseen 2.6.2014 mennessä. Talvivaara on ilmoittanut 12.6.2014, ettei se anna asiassa uutta selitystä.

Talvivaara on 19.6.2014 kirjeellään pyytänyt Kainuun ELY-keskukselta, että louhoksen eteläpäässä voidaan pitää vesipintaa tason +195 mmp yläpuolella lokakuun 2014 loppuun. Perusteluina Talvivaara on esittänyt, että kipsialtaan lohkojen 5-6 jäljellä olevan veden neutralointi on aloitettu kesäkuun 2014 alussa, mutta vesi ei ole vielä tässä vaiheessa merkittävästi neutraloitunut. Tämä on tarkoittanut, että kipsialtaan rautapitoinen vesi on vienyt kaiken Tammalammen käsittely-yksikön kapasiteetin, eikä louhoksen eteläpään vettä ole voitu johtaa käsittelyyn. Neutralointi on edennyt olettua hitaammin.

Talvivaara on johtanut metallitehtaan paluuliuosta ja sekundäärialueen liuosta vuodenvaihteessa 2013-2014 sekä metallitehtaan paluuliuosta toistamiseen tammikuun 2014 loppupuolella avolouhokseen. Kainuun ELY-keskus on 3.1.2014 kirjeellään kehottanut Talvivaaraa palauttamaan avolouhokseen jo johdetun raffinaatin sekä sekundäärialueen liuoksen 30.6.2014 mennessä liuoskiertoon tai käsiteltäväksi siten, että ulosjuoksutettava vesi täyttää ympäristö- ja vesitalousluvan määräykset. Samassa yhteydessä Kainuun ELY-keskus on pyytänyt Talvivaaraa toimittamaan esityksen toimenpiteistä luvan mukaiseen tilaan pääsemiseksi 31.1.2014 mennessä. Talvivaara on 31.1.2014 toimenpide-esityksessään arvioinut, että louhoksessa olevan veden käsittelyyn kuluu useita vuosia aikaa riippuen muun muassa vesien poisjohtamista rajoittavista määräyksistä.

RIKKOMUKSET

Talvivaara on rikkonut Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 31.5.2013 lupapäätöksen nro 52/2013/1 lupamääräystä 7 johtamalla metallitehtaan paluuliuosta ja sekundäärialueen liuosta vuodenvaihteessa 2013-2014 sekä metallitehtaan paluuliuosta toistamiseen tammikuun 2014 loppupuolella avolouhokseen.

Talvivaara on rikkonut myös em. lupapäätöksen lupamääräystä B johtamalla kipsisakka-altaan vesiä avolouhokseen niin, ettei johdettava vesi ole täyttänyt lupamääräyksen 8 vaatimuksia puhdistetuista jätevesistä.

PÄÄVELVOITTEET

1) Kainuun ELY-keskus velvoittaa Talvivaara Sotkamo Oy:n palauttamaan Kuusilammen avolouhoksen vedenpinnan tasolle enintään +195 mmp 31.10.2014 mennessä, tämän päätöksen tiedoksisaannista lukien.

2) Kainuun ELY-keskus kieltää Talvivaara Sotkamo Oy:tä toistamasta kipsisakka-altaan vesien johtamista Kuusilammen avolouhokseen, mikäli niitä ei ole käsitelty Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 31.5.2013 lupapäätöksen nro 52/2013/1 lupamääräyksen 8 vaatimukset täyttäväksi, tämän päätöksen tiedoksisaannista lukien.

UHKASAKON ASETTAMINEN

Kainuun ELY-keskus asettaa kiinteän uhkasakon edellä mainittujen päävelvoitteiden tehosteeksi.

Päävelvoitetta 1) koskevan kiinteän uhkasakon suuruus on 100.000 euroa.

Päävelvoitetta 2) koskevan kiinteän uhkasakon suuruus on 100.000 euroa.

Jos päävelvoitteita 1) tai 2) ei noudateta, ELY-keskus voi uhkasakkolain 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi.

PERUSTELUT

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 31.5.2013 lupapäätöksen nro 52/2013/1 lupamääräyksen B mukaan maapohjaisissa veden varastointialtaissa saa varastoida vain lupamääräyksen 8 vaatimukset täyttäviä puhdistettuja jätevesiä. Talvivaaran 14.4.2014 toimittaman, käsittely-yksiköille tulevista vesistä tehdyn päästötarkkailun mukaan avolouhoksen pohjoiseen päätyyn johdetut kipsisakka-altaan vedet eivät ole täyttäneet edellä mainittua lupamääräystä (Liite 2).

Talvivaara on noudattanut Kainuun ELY-keskuksen 24.4.2014 kehotusta siltä osin kuin siinä määrättiin välittömästi lopettamaan kipsisakka-altaiden neutraloitujen vesien johtaminen avolouhokseen. Kainuun ELY-keskuksen edellä mainittuun kehotukseen antamassaan vastauksessa 20.5.2014 Talvivaara on ilmoittanut, että louhosveden käsittely voidaan aloittaa Tammalammen vesienkäsittely-yksiköllä arviolta kesäkuun lopussa, jolloin realistinen aika louhoksen eteläpään pinnankorkeuden palauttamiselle tasolle +195 mmp olisi elokuun loppuun mennessä. Talvivaara on pyytänyt, että ELY-keskus antaisi sille päätöksellä lisää aikaa louhoksen eteläpään vedenpinnan palauttamiselle tasolle +195 mmp elokuun 2014 loppuun saakka.

Talvivaara on Kainuun ELY-keskuksen 3.1.2014 kehotukseen antamassaan toimenpide-esityksessä 31.1.2014 todennut, että raffinaatti ja liuos ovat sekoittuneet louhoksessa 1,5 Mm³ vesimäärään. Raffinaattia ja liuosta ei ole mahdollista saada liuoskiertoon tai käsiteltynä pois kaivosalueelta kesäkuun 2014 loppuun mennessä. Louhokseen joudutaan varastoimaan myös lisää vesiä vuoden 2014 aikana, joten raffinaatin ja liuoksen erottelu muista varastoitavista vesistä on käytännössä mahdotonta. Yhtiö on arvioinut, että

louhoksessa olevan veden käsittelyyn kuluu aikaa useita vuosia riippuen muun muassa vesien poisjohtamista rajoittavista määräyksistä.

Kainuun ELY-keskus on 5.3.2014 hallintopakkopäätöksellään kieltänyt Talvivaaraa toistamasta metallitehtaan paluuliuksen ja sekundäärialueen liuksen johtamista Kuusilammen avolouhokseen sakon uhalla päätöksen tiedoksisaannista alkaen. Päätös on lainvoimainen.

YSL 84.1 §:n 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia, sen nojalla annettu asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä. YSL 84.1 §:n 2 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. YSL:n 84.1 §:n 3 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta.

YSL 84 §:n 1 momentin 3 kohdan mukainen ennallistaminen soveltuu tilanteissa, joissa ennallistamisella saadaan poistettua rikkomuksella tai laiminlyönnillä aiheutettu haitta – toisin sanoen rikkomus tai laiminlyönti on sellainen, että se voidaan jälkeinpäin merkittävilta osiltaan peruuttaa. Ennallistamiseen velvoittaminen on tarkoituksenmukaisin vaihtoehto silloin, kun toimilla tosiasiallisesti saadaan tilanne korjattua. (Romppanen Seita: Hallintopakko ympäristönsuojelulaisissa – havainnot ympäristönsuojeluviranomaisten ratkaisukäytännöstä s. 315, julkaistu Edilexissä 17.7.2009, www.edilex.fi/lakikirjasto/6219).

Avolouhokseen rakennetulle vesivarastolle ei ole olemassa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupaa eikä patoturvallisuusviranomaisen päätöksiä padon luokittelusta ja tarkkailuohjelman hyväksymisestä sekä tarvittaessa vahingonvaaraselvityksen hyväksymisestä.

Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan avolouhoksen pinnankorkeuden palauttaminen enintään tasolle +195 mmp on pohjaveden tai pintavesien pilaantumisen tai sen vaaran ennaltaehkäisyn vuoksi tarpeen. Edellä mainittu louhoksen korkein sallittu vedenpinnan taso on huomattavasti alempana kuin ympäristön vesistöjen, soiden ja pohjavesiputkien vedenpinnan korkeudet. Kun vedenpinta avolouhoksessa pysyy määritellyn tason alapuolella ja jää siten läheisiä alueita alemmas, vettä ei avolouhoksesta kulkeudu louhoksen ulkopuolelle.

Avolouhokseen tällä hetkellä varastoidut vedet ovat osa ympäristöluvitettavaa kokonaisuutta. Talvivaara on hakenut Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 24.4.2014 lupaa avolouhokseen rakennetulle vesivarastopadolle ja veden varastointiin padon takana. Lisäksi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 30.4.2014 lupapäätöksen

nro 36/2014/1 lupamääräykseen 117 vakuudesta jätehuollon varmistamiseksi sisältyy vakuus liuoskierrosta poistettujen ja jätteeksi muodostuneiden kemikaalien (raffinaattiliuos ja sekundäärialueen liuos) käsittelyn varmistamiseksi. Talvivaara on valituksessaan Vaasan hallinto-oikeudelle vaatinut lupamääräyksen kumoamista mm. edellä mainitulta osin.

Sanamuotonsa mukaisesti YSL 84 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa valvontaviranomainen voi määrätä lainkohdassa tarkoitettusta asiasta, eikä määräyksen antamiseen ole ehdotonta velvoitetta. Viranomaiselle on siten annettu harkintavaltaa lainkohdan soveltamisen suhteen. Päätöstä tehdessään tulee viranomaisen harkintavallan rajoissa tapauskohtaisesti ottaa huomioon vallitsevat olosuhteet sekä tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat. Edellä mainitussa kappaleessa mainitut seikat huomioon ottaen Kainuun ELY-keskus katsoo, että avolouhoksen vedenpinnan tason alentaminen enintään tasolle +195 mmp on tässä vaiheessa riittävä toimenpide eikä ennallistamisesta ole tarpeen määrätä tällä hallintopakkopäätöksellä muutoin.

Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon uhkasakkolain 8 §:n mukaisesti päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

ILMOITUSVELVOLLISUUS

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus (kiinteistötunnukset 765-402-60-18, 205-405-15-9, 765-402-60-26 ja 765-402-60-25) tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainituista velvoitteista ja uhista ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava uhat asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Kainuun ELY-keskus ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain 19 §:n edellyttämällä tavalla maanmittaustoimistolle, jotta edellä mainittuja kiinteistöjä (kiinteistötunnukset 765-402-60-18, 205-405-15-9, 765-402-60-26 ja 765-402-60-25) koskevasta päävelvoitteista ja niiden tehosteiksi asetuista uhista tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kainuun ELY-keskus määrää, että päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. YSL 101.3 §:n mukaan viranomainen voi viran puolesta määrätä, että 46, 64, 64 a, 78, 79, 82, 84, 84 a ja 85-87 §:ssä tarkoitettua määräystä tai päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava. Kainuun ELY-keskus katsoo, että käsillä olevassa tapauksessa yleinen etu vaatii päätöksen noudattamista muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 84.1 § 1 kohta, YSL 84.1 § 3 kohta, 88 §, 91 §, 96 §, 101 § ja 105 §
 UHKasakkolaki 1 §, 4 §, 6 §, 7 §, 8 §, 18 §, 19 §, 22 §, 23 § ja 24 §
 Hallintolaki 34 §, 36 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue

Ylijohtaja

Kari Pääkkönen

Ympäristölakimies

Heli Peuraniemi

LIITTEET

Liite 1 Valitusosoitus
 Liite 2 Ramboll Analytics, näyte otettu 3.4.2014

PÄÄTÖS

Talvivaara Sotkamo Oy (saantitodistuksella)

TIEDOKSI

Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
 Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Kainuun SOTE, ympäristöterveydenhuolto
 Ylä-Savon SOTE, ympäristöterveydenhuolto
 Maanmittauslaitos / Kirjaamo (sähköisesti)
 Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)
 Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

MAKSU

Maksutta